

Вих. 08/1-51 від 30.08.19**Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку**

Щодо проекту рішення НКЦПФР «Про затвердження Стандартів корпоративного управління в професійних учасниках фондового ринку»

Асоціація «Українські фондові торговці», (далі – Асоціація), ознайомившись з проектом рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Стандартів корпоративного управління в професійних учасниках фондового ринку», що був оприлюднений на сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (дата початку обговорення – 01.08.2019 р., дата кінця обговорення – 30.08.2019 р.), вважає за потрібне звернути увагу на наступне.

Стандарти корпоративного управління є набором правил, які регламентують внутрішні та зовнішні відносини компанії, у тому числі відносини з учасниками/акціонерами та клієнтами компанії, їх організацію, функціонування системи внутрішнього контролю разом з органами, які такий контроль здійснюють, а також органів, що створюються відповідно до статуту компанії та принципів їх співпраці.

Останніми роками спостерігається посилення ролі внутрішнього контролю в публічних компаніях, банках, а також фінансових установах, тим самим забезпечуючи підвищення ефективності, зрозумілості діяльності цих компаній та підвищення їх надійності.

Регулятори країн Європейського союзу зазначають, що стандарти корпоративного управління, які ними пропонуються, мають впроваджуватись компаніями, стаючи при цьому важливим програмним документом у складі їх стратегічної корпоративної політики. Але компанія, яка впроваджує стандарти корпоративного управління розроблені регуляторами, має зважати на пропорційність такого впровадження, що впливає з характеру та специфіки діяльності компанії, послуг, що нею надаються, розміру компанії та рівня розвитку фінансового ринку.

Регулятори країн Європейського союзу звертають увагу не те, що впровадження стандартів корпоративного управління не повинно бути надмірно обтяжливими для компаній. Надмірна обтяжливість виникає у тому випадку, коли витрати на впровадження окремого правила/стандарту є настільки високими, що можуть спричинити ситуацію, коли дана компанія отримує значні збитки або значне погіршення загальної фінансової ситуації в компанії. Говорити про надмірну обтяжливість можна і у випадку коли компанія вже має впроваджену практику, що схожа за кінцевим результатом до стандарту, запропонованого регулятором країни.

Практика країн Європейського союзу підтверджує той факт, що стандарти корпоративного управління можуть закріплюватись в рекомендаціях, а не в нормативно-правових актах. Більш того, в самих стандартах робиться застереження, що компанії можуть відступити від рекомендацій (якщо вони взагалі рішенням уповноваженого органу компанії вирішили їх впроваджувати) у випадку, коли це: суперечить діючому законодавству, є надмірно обтяжливим для компанії, або за оцінкою самої компанії є непропорційним до

характеру та специфіки діяльності компанії, послуг, що нею надаються та розміру компанії.

Зрозумілим є підвищення вимог до стандартів корпоративного управління в публічних компаніях, компаніях, які здійснюють публічну пропозицію свої цінних паперів, оскільки прозора, правдива та своєчасна інформація про компанію, її органи, систему внутрішнього контролю та управління ризиками дає можливість інвестору оцінити ризикованість вкладень у фінансові інструменти такої компанії.

Якщо ж запровадження стандартів корпоративного управління в професійних учасниках фондового ринку здійснюється з аналогічною метою, тобто для забезпечення залучення більшої кількості клієнтів, надання їм інформації для оцінки рівня ризику встановлення ділових стосунків професійним учасником, підвищення привабливості для клієнта саме цього професійного учасника фондового ринку, який впроваджує стандарти корпоративного управління, то в такому разі впровадження високих стандартів корпоративного управління є обґрунтованим та має здійснюватись за рішенням відповідного органу професійного учасника фондового ринку та на підставі рекомендацій регулятора.

Тому Асоціація вважає, що стандарти корпоративного управління в професійних учасниках мають носити рекомендаційний характер, або бути складовою правил саморегулювальної організації професійних учасників фондового ринку. Якщо ж говорити про нормативне закріплення вимог до корпоративного управління в професійних учасниках фондового ринку, то одна частина з них має знайти відображення у законах України, а інша – в Ліцензійних умовах.

Крім того, на думку Асоціації, професійні учасники фондового ринку мають самостійно, в процесі розвитку, конкурентної боротьби за клієнтів, дійти висновку, що підвищення корпоративних стандартів є для них необхідністю. Регуляторне ж насадження таких стандартів призведе до зворотного ефекту, коли ці стандарти будуть виконуватись формально.

Як показує міжнародна практика, у професійного учасника фондового ринку має бути вибір у прийнятті рішення щодо впровадження стандартів корпоративного управління або відмови від їх впровадженні. Але Асоціація погоджується, що інформація про впровадження стандартів корпоративного управління в професійних учасників фондового ринку або про відмову від такого впровадження має бути оприлюднена ними на власних веб-сайтах, з метою ознайомлення з нею усіх бажаючих.

Практика країн Європейського Союзу передбачає, що вимоги до корпоративного управління в ліцензованих учасниках можуть впроваджуватись на рівні рекомендацій, при цьому вони є не настільки деталізованими, як пропонується проектом.

Крім цього, на думку Асоціації даний проект Стандартів корпоративного управління в професійних учасників фондового ринку необхідно доповнити важливими розділами, такими як:

- рекламна діяльність у ділових відносинах з клієнтами;
- інформаційна політика професійного учасника фондового ринку;
- управління активами клієнтів;
- профіль незалежного члена наглядової ради професійного учасника (у разі її створення).

На підставі наведеного, Асоціація вважає, що проект Стандартів корпоративного управління в професійних учасників фондового ринку мають носити рекомендаційний характер, бути більше гнучкими та менш деталізованими, а також доповнені зазначеними вище розділами.

З повагою,
Президент Асоціації «УФТ»

Єлизавета Ревіло